

100 ASKELTA
SUOMEN
TULEVAISUUTEEN

Suomi
Finland
100

Suomen askeleet

-kansalaiskeskustelun kooste

PIEKSÄMÄKI 22.2.2017

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Kansalaiskeskustelujen sarja *Suomen askeleet* järjestettiin vuonna 2017 Suomen itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi. Keskusteluja pidettiin eri puolilla Suomea ja ulkosuomalaisen parissa.

Yli 30 tilaisuudessa pohdittiin, mitä Suomessa seuraavan sadan vuoden aikana tapahtuu, miten tavoitellaan hyvää elämää ja kuinka toimitaan yhdessä tulevien sukupolvien hyväksi. Keskusteluja koordinoi Kansanvalistusseura (KVS), ja niiden toteuttamiseen osallistui kansalaisjärjestöjä ja kansalaisopistoja lähes kaikista maakunnista sekä ulkomailta.

Uutta keskustelukulttuuria luomassa

Suomen askeleet -keskusteluissa etsittiin kansalaisvoimin ratkaisuja kysymyksiin, joiden edessä asiantuntijat ja viranomaisetkin ovat usein ymmällään. Vastauksiksi osallistujat muotoilivat arvomuutoksiin ja käytännön tekoihin perustuvia hyvän elämän avaimia.

Tapahtumissa harjoitettiin yhdenvertaista, avointa keskustelukulttuuria. Näin avattiin ovia tulevaan. Keskusteluissa liennytettiin yhteiskunnallisia jännitteitä. Niissä otettiin askeleita kohti maailmaa, jossa toisistaan poikkeavien näkemysten kuuleminen ja kansalaisten yhteistyö ovat mahdollisia.

Tilaisuuksissa käytettiin yhdenvertaiseen ideointiin ja vaikuttamiseen tähtäävää *World Cafe* -menetelmää.

Tapahtuman aluksi osallistujat johdateltiin teemaan asiantuntijoiden puheenvuoroilla. Pienryhmissä fasilitaattori eli jututtaja tuki keskustelun sujuvuutta ja sitä, että ryhmässä kaikki saivat ajatuksensa kuuluviin. Lopuksi ryhmien ideat kerättiin talteen, ja niiden suosio mitattiin äänestämällä. Paikalliset äänet laskettiin yhteen ja suosituimpia ja käytännöllisimpiä valittiin verkkoon kaikkien halukkaiden äänestettäväksi.

Tätä keskustelun tiivistelmää lukiessasi voit miettiä, mitkä ovat sinun keinosi tarttua asioihin ja miten käytät hyvän elämän avaimia omassa arjessasi. Sekä, kuinka toimit yhdessä toisten kanssa paikallisesti ja globaalisti rakentavasti?

Pieksämäen askeleet

Pieksämäki on lähes 20 000 asukkaan kaupunki Etelä-Savossa. Helmikuussa 20 keskustelijaa kokoontui pohdimaan tulevaisuutta Pieksämäen seutuopiston isännöimään tilaisuuteen. Keskustelijoista nuorin oli 21 ja vanhin 76 vuotta.

Keskustelun aluksi nähtiin tietokirjailija, tutkimusprofessori emerita **Marjatta Bardyn** sekä kestävän kehityksen ja koulutuksen asiantuntija **Erkka Lainisen** alustusvideot tulevaisuuden suurista yhteiskunnallisista kysymyksistä. Ylilääkäri **Esko Pulkkinen** kertoi seuraavan sadan vuoden uhkista ja mahdollisuuksista.

Keskustelun ensimmäinen kysymys oli: ”Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?”

Keskustelijat pohtivat, että hyvä elämä voi olla muutakin kuin työtä. Se voi olla sellaista tekemistä tai toimintaa, jossa kokee itsensä tärkeäksi. Erityisinä huolenaiheina nostettiin esiin turvallisuudentunteen katoaminen nyky-yhteiskunnassa sekä syrjäytyminen ja sen vaikutukset.

Ratkaisuiksi tuli pienryhmistä ehdotuksia perheiden tukemisesta esimerkiksi perhevalmennuksilla ja yhteisöpäivillä, joissa perheille esiteltäisiin mielekästä toimintaa. Pieksämäkisten ratkaisujen käytännöllisyys näkyi myös ideassa, jossa ehdotettiin tyhjien asuntojen ottamista majoituskäyttöön luontomatkoilun edistämiseksi. Suosituimmaksi äänestyksessä nousi ehdotus: ”Heikomman auttaminen, elämäntaitojen ja arvojen oppiminen jo koulussa.”

Toinen kysymys kuului: ”Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?”

Sen pohjalta jatkui pohdinta syrjäytymisen ratkaisuista. Puhuttiin niin perheiden ja nuorten tukemisesta kuin ihmisten tukemisesta eri elämänvaiheissa vauvasta vaariin. Myös ympäristönsuojelusta keskusteltiin, kierrästyä haluttiin helpottaa vielä lisää ja lähiruuan tuotannon toivottiin lisääntyvän.

Äänestyksessä ideoista suosikeiksi nousi kaksi tasavahvaa ehdokasta: ”Järjestetään etsivää perhetyötä, jotta syrjäytymisvaarassa olevia lapsia voidaan tukea” ja ”Omien osaamisalueiden löytäminen peruskouluissa, kodeissa ja päiväkodeissa. Itsetunto kehittyy, vaikuttaa yhteisöllisyyteen”.

Kolmanneksi kysyttiin: "Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omassa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?"

Keskustelua käytiin yritystoiminnan tukemisesta, paikkakunnan vetovoiman lisäämisestä kulttuuritarjonnalla ja yleisemmin tulevaisuudenuskosta Pieksämäen pärjäämisen suhteen. Ehdotusten joukossa oli muun muassa yrittäjäkasvatuksen tuominen osaksi peruskoulun opetusta. Äänestyksessä suurimman suosion saanut ehdotus liittyi sekin yrittämisen tukemiseen: "Työpaikkojen ja yritysten luominen, jotta olisi syy jäädä ja muuttaa tänne."

Askeleita eteenpäin

Keskustelujen ehdotuksia voi kehittää omissa yhteisöissä, omassa kunnassa, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Paikalliset ideat toimitetaan kunkin keskustelupaikkakunnan päättäjille. Keskustelut kootaan väliraportiksi ja esitellään kesällä 2017 SuomiAreenalla Porissa.

Osalla paikkakunnista nuorisovaltuustot jatkavat ehdotusten kehittämistä. He esittävät näkemyksensä Suomen askeleista tulevaisuuteen valitsemallaan menetelmällä esimerkiksi taidenäyttelyn, näytelmän tai paneelin muodossa.

Keskusteluista koostettuja väittämiä ja ehdotuksia voi äänestää osoitteessa 100askelta.fi. Verkosta löytyvät myös koko Suomen kattaneen keskusteluserjan tulokset.

Sosiaalisessa mediassa keskustelu jatkuu eri kanavissa aihetunnisteella #100askelta

facebook.com/100askelta

twitter.com/100askelta

instagram.com/100askelta

Kaikki Pieksämäen keskustelun ratkaisuehdotukset

1. Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?

- Kaupungin tuki lasten harrastuksiin.
- Yhteisöpäiviä, joissa esitellään mielekästä toimintaa esim. perheille.
- Käytännönläheinen perhevalmennus neuvolan asiakkaille, jossa opetetaan tunnetaitoja ja elämänhallintaa.
- Heikomman auttaminen, elämäntaitojen ja arvojen oppiminen jo koulussa.
- Luontomatkailu ja tyhjät asunnot majoituskäyttöön.

2. Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?

- Järjestetään ”etsivää perhetyötä”, jotta syrjäytymisvaarassa olevia lapsia voidaan tukea.
- Omien osaamisalueiden löytäminen peruskouluissa, kodeissa ja päiväkodeissa. Itsetunto kehittyy, vaikuttaa yhteisöllisyyteen. Esim. kädentaitojen korostaminen.
- Maaseudun asuttamisena pysyttäminen esim. etätyöllä ja tietoliikenneyhteyksien takaamisella.
- Enemmän resursseja, jotta tarpeeksi tukea ja tukihenkilökuntaa vauvasta vaariin, elämänkaaren kaikissa vaiheissa.
- Kierrätyksen järjeistäminen – jätteastioiden palauttaminen kylille.

3. Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omassa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?

- Työpaikkojen ja yritysten luominen, jotta olisi syy jäädä ja muuttaa tänne.
- Pieksämäelle yrityksiä.
- Usko paikkakunnan pärjäämiseen.
- Ammatillisen koulutuksen pysyminen paikkakunnalla, vaikka kansanliikkeen voimalla.
- Peruskouluun yrittäjyyskasvatusta.

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Sivistyksen puolustaja

Kansanvalistusseura järjesti kansalaiskeskustelut osana Suomen itsenäisyyden juhlavuoden hanketta *100 askelta Suomen tulevaisuuteen*. Kaikkien aikojen kansalaiskeskustelussa pohdittiin, mitä pitäisi tehdä, jotta Suomessa olisi hyvä elää sadan vuoden kuluttua. Hankkeen rahoittivat Kansanvalistusseura, Valtioneuvoston kanslian Suomi 100 -ohjelma, Alfred Kordelinin säätiö, Svenska Kulturfonden, Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto ja ulkoministeriön Eurooppatiedotus.

Kansanvalistusseura on vuodesta 1874 puolustanut sivistystä yhteiskunnan tärkeimpänä arvona. Sivistys tuottaa taitoja elää toisia ja ympäristöä kunnioittaen ja luo edellytyksiä aktiiviselle kansalaisuudelle. Aikuiskoulutuksen asiantuntijana, kouluttajana ja palvelujen tuottajana Kansanvalistusseura edistää jokaisen oikeutta elinikäiseen oppimiseen.

kvs.fi

Keskustelutarjaa toteuttamassa oli lukuisia kansalaisopistoja, korkeakouluja ja kansalaisjärjestöjä eri puolilta Suomea ja ulkosuomalaisten parista:

Kansalaisopistojen liitto KoL
Suomen Nuorisovaltuustojen liitto Nuva ry.
Suomi-Seura
Linnalan opisto
Helsingin työväenopisto
Ahjolan kansalaisopisto
Jyväskylän kansalaisopisto
Vaasan työväenopisto
Ranuan kansalaisopisto
Lapuan kansalaisopisto
Soisalo-opisto
Järvilakeuden kansalaisopisto
Leader Aisapari
Nurmijärven opisto
Porvoon kansalaisopisto
Keravan opisto
Turun suomenkielinen työväenopisto
Puumalan kansalaisopisto
Kurikan kansalaisopisto

Rauman kansalaisopisto
Pieksämäen seutuopisto
Kouvolan kansalaisopisto
Sofia-opisto Fuengirola
Kuopion kansalaisopisto
Seinäjoen kansalaisopisto
Kaukametsän opisto
Espoon työväenopisto
Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto
Mäntsälän kansalaisopisto
Itä-Suomen yliopisto
Joensuun seudun kansalaisopisto
Lapin ammattikorkeakoulu
SFV studiecetralen
Ranuan kansalaisopisto
Keravan opisto
Sotkamon kansalaisopisto
Osuuskunta Törmäämö
Bildningsalliansen